

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

26.07.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2024. – 25 лип. Знищення української культурної спадщини: Комітет ЮНЕСКО вперше рішуче засудив дії Росії. – Інф.; Україна молода. – 2024. – 26 лип. росія зарожує об'єктам культурної спадщини України – ЮНЕСКО. – Поваляєв І.](#)

[УНН. – 2024. – 25 лип. росіяни знищили автентичну пам'ятку світового значення Херсонес Таврійський: Лубінець звернувся до ООН. – Башинський П.](#)

[Інтерфакс. – 2024. – 25 лип. Єрмак пропонує створити при Офісі президента раду з питань галузі культури. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 25 лип Єрмак пропонує створити при ОП раду, яка займатиметься проблемами культури. – Інф.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Інтерфакс. – 2024. – 25 лип. Мінкультури внесло російського режисера Машкова й п'ять артистів до переліку осіб, які загрожують нацбезпеці. – Інф.](#)

Митці на фронті

[The Village Україна. – 2024. – 25 лип. Слухайте мандрівне радіо від Сергія Жадана й НГУ «Хартія». – Мельник К.; Українська літературна газета. – 2024. – 25 лип. Сергій Жадан з колегами запустили онлайн мандрівне «Радіо Хартія». – Інф.](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Інтерфакс. – 2024. – 25 лип. Присвячені Татарбунарському повстанню пам'ятники не належать до символіки російської імперської політики – УІНП. – Інф.](#)

Креативні індустрії

[The Village Україна. – 2024. – 25 лип. «Хтось когось любить». Etnodim і Nadiia випустили спільну колекцію вишиваного одягу й аксесуарів. – Гриненко В.](#)

Фестивалі, конкурси

[Укрінформ. – 2024. – 25 лип. Діаспорян запросили до участі у дитячому творчому конкурсі «Що для мене Україна?». – Інф.](#)

Театр

[Вечірній Київ. – 2024. – 25 лип. У столиці перейменують два муніципальні театри: подробиці. – Катаєва М.; The Village Україна. – 2024. – 25 лип. «Назва не відповідає сучасним напрямкам діяльності». Київську оперу на Подолі](#)

перейменують. – Гриненко В.

Музика

Укрінформ. – 2024. – 25 лип. Ukrainian Freedom Orchestra виконав перший в історії симфонічний концерт на верфях у польській Гдині. – Інф.

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. –2024. – 25 лип. Космічна лавсторі. На кінофестивалі у Торонто покажуть український науково-фантастичний фільм «Ти – космос». – Інф.

УНІАН. – 2024. – 25 лип. Український фільм «Ти – космос» покажуть на міжнародному кінофестивалі в Торонто. – Григоренко М.

The Village Україна. – 2024. – 25 лип. Розпочали прийом заявок на сьому кінопремію «Кіноколо». Хто і як може податися. – Гриненко В.

Укрінформ. – 2024. – 25 лип. Фільм «Клондайк» став доступним на платформі Takflix. – Інф.

Українська літературна газета. – 2024. – 25 лип. Документальний фільм «Будинок «Слово» виклали на тубі. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 25 лип. У Малайзії покажуть український фільм «Смак свободи». – Інф.

Просвітництво

Вечірній Київ. – 2024. – 25 лип. Про історію та культуру кримських татар створять освітній проєкт. – Марків Н.

Музейна справа

Фокус.–2024. – 25 лип. «Жінка, що розчісує волосся» продана за 5 млн дол.: чим скульптор-киянин Архипенко підкорив США. – Рильов К.

NV. –2024. – 25 лип. Викрадені кавуни півдня. Євген Клопотенко став героєм проєкту, який оживляє картини, вивезені окупантами з Херсонського музею. – Інф.

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2024. – 25 лип. Бойківська писанка і вишивка «городоцьким швом»: МКІП доповнило список культурної спадщини. – Інф.; Інтерфакс. – 2024. – 25 лип. Мінкультури додало шість нових елементів до Нацпереліку нематеріальної культурної спадщини. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 25 лип. Після знесення садиби Зеленських парламентська ТСК вимагає оновити консультативну раду при КМДА. – Інф.

Україна молода. – 2024. – 25 лип. Відновлення Житнього ринку: у Києві створено робочу групу. – Здоровило Т.

Вандалізм

Українська літературна газета. – 2024. – 25 лип. У Німеччині знищено могилу

поета Юрія Клена. – Інф.

Нацменшини. Закордонні українці

NV. –2024. – 25 лип. В Естонії оголосили конкурс ідей до Дня Незалежності України. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 25 лип. У Франції учасникам курсів української мови вручили сертифікати від Академії Парижа. – Інф.

NV. –2024. – 25 лип. «Це десь там бомблять інші міста». У США маленька українка заспівала відому пісню Zombie, аби нагадати про війну. – Інф.

Загальні питання

Укрінформ. – 2024. – 25 лип. Знищення української культурної спадщини: Комітет ЮНЕСКО вперше рішуче засудив дії Росії. – Інф.; Україна молода. – 2024. – 26 лип. росія зарожує об'єктам культурної спадщини України – ЮНЕСКО. – Поваляєв І.

Комітет всесвітньої спадщини ЮНЕСКО закликав РФ утриматися від будь-яких дій, які б завдавали прямої чи опосередкованої шкоди об'єктам та буферній зоні, культурній спадщині України в цілому та об'єктам, включеним до Попереднього списку. Про це повідомило Міністерство закордонних справ України. Відомство називає це рішення вагомою перемогою делегації України в складі представників МЗС, Міндовкілля та МКІП на чолі з Анастасією Бондар і зазначає, що воно було прийнято під час розгляду питання стану збереження українських об'єктів всесвітньої спадщини «Київ: Собор Св. Софії та прилеглі монастирські споруди, Києво-Печерська Лавра», «Львів – Ансамбль історичного центру» та «Історичний центр Одеси». За результатами розгляду і голосування Комітет всесвітньої спадщини (КВС) також закликав виконувати свої зобов'язання за міжнародним правом, включаючи статтю 6 Конвенції про всесвітню спадщину. Комітет ЮНЕСКО вперше рішуче засудив повномасштабну агресію Росії та цілеспрямоване знищення культурної спадщини та української ідентичності, підкреслило МЗС. Як повідомили у пресслужбі Апарату Верховної Ради України, під час засідання Комітету Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО про підтримку України заявили 48 країн. У Заяві, серед іншого, наголошується, що агресивні дії РФ порушують основні цінності та цілі Організації, а також Конвенцію 1972 року. Крім того, на засіданні Комітету Всесвітньої спадщини: сфокусували увагу на наслідках руйнування греблі Каховської ГЕС у контексті шкоди для культурних цінностей; окреслили потенційно негативні впливи на об'єкти від обстрілів (звукові та вибухові хвилі); закликали міжнародну спільноту посилити моніторинг та документування фактів руйнування культурної спадщини України; закликали до змін та адаптації процедур і протоколів до таких актуальних викликів сьогодення у світі, як війни та військові конфлікти. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3888930-znisenna-ukrainskoi-kulturnoi-spadcini-komitet-unesko-vperse-risuce-zasudiv-dii-rosii.html>
<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/184588/>

УНН. – 2024. – 25 лип. росіяни повністю знищили автентичну пам'ятку світового значення Херсонес Таврійський: Лубінець звернувся до ООН. – Башинський П.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець звернувся до ООН щодо руйнування росією Херсонесу Таврійського в тимчасово окупованому Криму. Як він заявив, з 2014 року росія розпочала масштабну операцію зі знищення української культурної спадщини і майже 10 років на цей злочин реакції не було ніякої – пам'ятки історії безслідно зникали, а світ мовчав. «Тепер же росіяни повністю знищили автентичну пам'ятку

світового значення Херсонес Таврійський. Там вони розпочали незаконні будівельні роботи на руїнах Херсонесу, фактично збудувавши нове місто – так званий історично-археологічний парк...», – зазначив Лубінець. Омбудсмен зазначив, що за руйнування культурної спадщини росія має понести відповідальність відповідно до міжнародного права, як і за викрадення музейних експонатів, які окупанти масштабно вивозять із ТОТ України. Докладно:

<https://unn.ua/news/rosiiany-povnistiu-znyshchyly-avtentychnu-pamiatku-svitovoho-znachennia-khersones-tavriiskyi-lubinets-zvernuvsia-do-oon>

Інтерфакс. – 2024. – 25 лип. Єрмак пропонує створити при Офісі президента раду з питань галузі культури. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 25 лип Єрмак пропонує створити при ОП раду, яка займатиметься проблемами культури. – Інф.

Керівник Офісу Президента Андрій Єрмак пропонує створити при Офісі Президента раду, яка опікуватиметься проблемами галузі культури. «Керівник Офісу президента України Андрій Єрмак зустрівся у відеоформаті з очільниками національних закладів культури, художніми керівниками колективів, режисерами, акторами, співаками, музикантами та продюсерами. У зустрічі також узяла участь заступниця керівника Офісу Президента Олена Ковальська», – йдеться в повідомленні на сайті президента України 25 липня. Згідно з повідомленням, Андрій Єрмак зазначив, що українські діячі культури роблять вагомий внесок у боротьбу з російським агресором. Наша країна залишається в центрі уваги світової спільноти, і це відкриває великі можливості для розширення впливу українського культурного продукту. «Для Президента й усієї нашої команди українська культура, її розвиток є одним із пріоритетів. Тому давайте спілкуватися та розв'язувати всі питання, які стосуються культури. Для нас дуже важлива ваша позиція, ваші думки», – наголосив глава Офісу глави держави. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1002762.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3888959-ermak-proponue-stvoriti-pri-op-radu-aka-zajmatimetsa-problemami-kulturi.html>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Інтерфакс. – 2024. – 25 лип. Мінкультури внесло російського режисера Машкова й п'ять артистів до переліку осіб, які загрожують нацбезпеці. – Інф.

Міністерство культури та інформаційної політики України внесло ще шістьох російських діячів культури до переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці. Згідно з наказом відомства, до нього увійшли: російський артист, режисер, художній керівник Московського театру Олега Табакова та Московського театру «Современник» Володимир Машков; російська акторка Наталія Антонова; російський актор, співак і телеведучий Віталій Гогунський; артист і театральний режисер Сергій Векслер; російський актор Антон Батирев; російська акторка Альона Яковлева. Зазначено, що вони є учасниками

антиукраїнських пропагандистських заходів держави-агресора. Нині до переліку внесено 228 людей. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1002704.html>

Митці на фронті

The Village Україна. – 2024. – 25 лип. Слухайте мандрівне радіо від Сергія Жадана й НГУ «Хартія». – Мельник К.; Українська літературна газета. – 2024. – 25 лип. Сергій Жадан з колегами запустили онлайн мандрівне «Радіо Хартія». – Інф.

Письменник і музикант Сергій Жадан й 13 бригада НГУ «Хартія», до якої він долучився, запустили мандрівне радіо «Добрі новини з Дикого Поля». Разом із Сергієм Жаданом, ведучими стали журналістка Алла Кошляк і актор Дмитро Третяк. Вони є військовослужбовцями бригади «Хартія». Випуски радіо записують у пересувній мобільній радіостудії. Вони будуть виходити щотижня «у різних місцях в різний час, але це завжди будуть відверті розмови з тими, хто воює, і тими, хто підтримує наше військо та, попри все, розбудовує країну». Гостями першого випуску стали командир 13-ої бригади НГУ «Хартія» Ігор Оболенський, музикант і художник Мар'ян Пиріг і парамедикиня Юлія Паєвська («Тайра»). Тут вони говорять про ситуацію на сході України, настрої у війську, розвиток культури в часи війни. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/353143-sluhayte-mandrivne-radio-vid-sergiya-zhadana-y-ngu-hartiya>

<https://litgazeta.com.ua/news/serhij-zhadan-z-kolehamy-zapustyly-onlajn-mandrivne-radio-khartiia/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Інтерфакс. – 2024. – 25 лип. Присвячені Татарбунарському повстанню пам'ятники не належать до символіки російської імперської політики – УІНП. – Інф.

Об'єкти топоніміки, пам'ятники, пам'ятні знаки, присвячені Татарбунарському повстанню 1924 року, не належать до символіки російської імперської політики, заявляють в Українському інституті національної пам'яті (УІНП). У висновках зазначається, що в радянській історіографії та комеморативних практиках Татарбунарське повстання 1924 року трактували винятково крізь призму комуністичної ідеології, але сучасні українські дослідники історії радянських спецслужб вважають, що Татарбунарське повстання є хрестоматійним прикладом використання радянськими органами державної безпеки соціально-політичної нестабільності на прикордонних територіях держав-сусідів, зокрема Румунії, для реалізації тактики «малої війни», за допомогою якої радянське керівництво намагалося підтримати «вогонь світової революції». З огляду на це, експертна комісія вважає, що пам'ятники, пам'ятні знаки, присвячені Татарбунарському повстанню 1924 року за умови відсутності елементів, які містять символіку російської імперської політики, або після проведення демонтажу таких елементів не належать до символіки російської імперської політики. Також об'єкти топонімії

населених пунктів, присвячені Татарбунарському повстанню загалом як історичній події, назви яких знеособлені, не належать до символіки російської імперської політики. Водночас об'єкти топонімії, пам'ятники, пам'ятні знаки, присвячені керівникам Татарбунарського повстання – до символіки російської імперської політики належать та підлягають обов'язковому перейменуванню і демонтажу. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1002639.html>

Креативні індустрії

The Village Україна. – 2024. – 25 лип. «Хтось когось любить». Etnodim і Nadiia випустили спільну колекцію вишиваного одягу й аксесуарів. – Гриненко В.

Українські бренди Etnodim та Nadiia випустили спільну колекцію вишиваного одягу та прикрас «Хтось когось любить». Натхненням для колекції стало листування українських письменниць Лесі Українки та Ольги Кобилянської і поетичне українське кіно другої половини 20 століття. Etnodim х Nadiia додали до колекції вже майже забутий елемент – восковий весільний вінок. Вінок допомагала створювати майстриня Олена Митюрина. Кампейн відзняла Олена Ємчук на грецькому острові Ідра. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/service-shopping/style-news/353183-htos-kogos-lyubit-etnodim-i-nadiia-vipustili-spilnu-kolektsiyu-vishivanogo-odyagu-y-aksesuariy>

Фестивалі, конкурси

Укрінформ. – 2024. – 25 лип. Діаспорян запросили до участі у дитячому творчому конкурсі «Що для мене Україна?». – Інф.

До Дня Незалежності України оголошено всеукраїнський творчий конкурс «Що для мене Україна?», у якому можуть узяти участь художники, співаки та волонтери віком від 4 до 18 років з України та української діаспори різних країн світу. Про це повідомляється на сайті Благодійного фонду «Об'єднання світових культур» (United World Cultures Foundation / UWCF), який є одним з організаторів конкурсу. Роботи прийматимуться у трьох категоріях: малюнок, фотографія, пісня. Участь у конкурсі є безплатною. Прийом робіт триває до 4 серпня, оголошення переможців конкурсу планується провести до 31 серпня. До оцінювання робіт залучаються відомі митці, державні та громадські діячі, представники міжнародних організацій та провідних ЗМІ. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3888802-diasporan-zaprosili-do-ucasti-u-ditacomu-tvorcomu-konkursi-so-dla-mene-ukraina.html>

Театр

Вечірній Київ. – 2024. – 25 лип. У столиці перейменують два муніципальні театри: подробиці. – Катаєва М.; The Village Україна. – 2024. – 25 лип. «Назва не відповідає сучасним напрямкам діяльності». Київську оперу на Подолі перейменують. – Гриненко В.

23 липня на позачерговому засіданні Постійна комісія Київської міської ради з питань культури, туризму та суспільних комунікацій підтримала перейменування двох комунальних театральних закладів. Театрально-видовищний заклад культури «Київський муніципальний академічний театр опери і балету для дітей та юнацтва» звернувся до комісії з пропозицією змінити назву на «Київський муніципальний академічний театр опери та балету» (скорочена назва – «Київська опера»). За 40 років роботи театр зазнав колосальних змін, оскільки суто дитячий та юнацький формат театру якісно трансформувався в культурний заклад для всіх категорій глядачів. Сьогодні це сучасний театр, який кожного сезону презентує інноваційні мистецькі проекти. Тож актуальним постало питання про приведення його найменування у відповідність за статутною діяльністю. Голова Постійної комісії Київради з питань культури, туризму та суспільних комунікацій Вікторія Муха зауважила: «Сьогодні заклад задовольняє культурні та духовні потреби різних категорій населення, має вистави як для дорослих, так і для дітей. Відтак, назва театру не відповідає напрямкам його діяльності, є застарілою, не розкриває сучасний профіль театру, а тому потребує зміни та осучаснення. Цим рішенням ми фактично приводимо у відповідність найменування театру до його діяльності». Театр «Дивний замок» звернувся з пропозицією щодо зміни його найменування, оскільки станом на сьогодні існує інша юридична особа з тотожною назвою. Така ситуація спричиняє дезорієнтацію для відвідувачів. Крім того, трудовий колектив театру вважає, що назва «Дивний замок» не відповідає осмисленості простору театру та у цьому випадку доцільною є прив'язка до місцевого топоніма – Солом'янки, де розташований заклад. Нова назва «Київський театр на Солом'янці» (скорочено «Театр на Солом'янці») буде інформативною, відображатиме унікальність та стане своєрідним ідентифікатором та впізнаваним брендом закладу. За словами Вікторії Мухи, комісія підтримала звернення колективів зазначених театрів, підготувала проекти рішень, які на найближчому пленарному засіданні будуть винесені на розгляд Київської міської ради. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/100908/>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/353181-nazva-ne-vidpovidaє-suchasnim-napryamkam-diyalnosti-kiyivsku-operu-na-podoli-pereymenyut>

Музика

Укрінформ. – 2024. – 25 лип. Ukrainian Freedom Orchestra виконав перший в історії симфонічний концерт на верфях у польській Гдині. – Інф.

Ukrainian Freedom Orchestra / «Український оркестр свободи» під керівництвом канадсько-української диригентки Кері-Лінн Вілсон виконав перший в історії симфонічний концерт на верфях у польському місті Гдиня.

«...Ми увійшли в історію, виконавши перший в історії симфонічний концерт на верфях у Гдині, місці зародження Руху Солідарності, який допоміг спричинити падіння Радянського Союзу», – написала Кері-Лінн Вілсон на своїй фейсбук-сторінці. Почесним патроном концерту був Лех Валенса, засновник Руху та колишній президент Польщі. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3888822-ukrainian-freedom-orchestra-vikonav-persij-v-istorii-simfonicnij-koncert-na-verfah-u-polskij-gdini.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. –2024. – 25 лип. Космічна лавсторі. На кінофестивалі у Торонто покажуть український науково-фантастичний фільм «Ти – космос». – Інф.

Світова прем'єра українського науково-фантастичного фільму режисера Павла Острікова «Ти – космос» відбудеться на одному з найбільших кінофестивалів Північної Америки. «Я почав працювати над фільмом «Ти – космос» ще у 2015 році, навіть не уявляючи, куди приведе мене ця історія. За всі ці роки вона стала для мене всім...», – поділився Павло Остріков. Зйомки фільму розпочались ще до повномасштабного вторгнення і закінчились у 2023 році. «Ми продовжуємо створювати ті фільми, які подобаються і фестивалній публіці, і широкому глядачу. Відбір фільму на кінофестиваль у Торонто свідчить про велику фестивальну зацікавленість світової спільноти в стрічці. А в тому, що вона стане абсолютним комерційним хітом в Україні, я впевнений...», – зазначив продюсер фільму Володимир Яценко. Міжнародний кінофестиваль у Торонто відбудеться 5–15 вересня. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/ukrajinskiy-film-ti-kosmos-pokazhut-na-kinofestivali-v-torontu-novini-ukrajini-50437477.html>

УНІАН. – 2024. – 25 лип. Український фільм «Ти – космос» покажуть на міжнародному кінофестивалі в Торонто. – Григоренко М.

У матеріалі – розповідь про найкращий науково-фантастичний фільм «Ти – космос» (U Are the Universe), який відібрано до офіційної програми Discovery («Відкриття») Міжнародного кінофестивалю у Торонто. Це дебютний фільм режисера Павла Острікова. Докладно:

<https://www.unian.ua/lite/kino/ti-kosmos-2024-ukrajinskiy-film-pokazhut-na-mizhnarodnomu-kinofestivali-v-toronto-12707661.html>

The Village Україна. – 2024. – 25 лип. Розпочали прийом заявок на сьому кінопремію «Кіноколо». Хто і як може податися. – Гриненко В.

Розпочали прийом заявок на сьому Національну премію кінокритиків «Кіноколо», повідомляє Київський тиждень критики. До розгляду приймають фільми, які вперше показали в Україні в період із 1 жовтня 2023 року по 30 вересня 2024 року; не показували в Україні, але їх завершили після 1 січня 2023 року; не подавали раніше на премію. Подати заявку можна по 22 серпня, церемонію нагородження проведуть 17 жовтня. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/353177-rozpochali-priyom-zayavok-na-somu-kinopremiyu-kinokolo-hto-i-yak-mozhe-podatisya>

Укрінформ. – 2024. – 25 лип. Фільм «Клондайк» став доступним на платформі Takflix. – Інф.

Фільм «Клондайк» режисерки Марини Ер Горбач став доступний до онлайн-перегляду на платформі Takflix. Про це повідомляє пресслужба Державного агентства з питань кіно. Стрічка розповідає про події, які розгортаються на Донбасі у 2014 році. Стрічка «Клондайк» була створена за підтримки Держкіно у копродукції з Туреччиною. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3888838-film-klondajk-stav-dostupnim-na-platformi-takflix.html>

Українська літературна газета. – 2024. – 25 лип. Документальний фільм «Будинок «Слово» виклали на тубі. – Інф.

Автор документального фільму «Будинок «Слово» Тарас Томенко опублікував свою стрічку у вільному доступі в ютубі. Документальна стрічка розповідає про один з найбільших злочинів радянської влади – знищення мистецького руху, що виник у 20–30-ті роки в Харкові. В будинку «Слово» тоді жили найвизначніші митці української культури – літератори, художники, режисери. Навмисно зібрану в одному місці інтелігенцію протягом кількох років репресували, розстріляли чи перетворили на співців партії. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/dokumentalnyj-film-budynok-slovo-vyklaly-na-iutubi/>

Укрінформ. – 2024. – 25 лип. У Малайзії покажуть український фільм «Смак свободи». – Інф.

У Малайзії в місті Куала-Лумпур відбудеться показ фільму «Смак свободи» режисера Олександра Березаня, повідомляє пресслужба Державного агентства з питань кіно. Фільм створено за підтримки Держкіно. Показ стрічки організовано Посольством України в Малайзії. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3888927-u-malajzii-pokazut-ukrainskij-film-smak-svobodi.html>

Просвітництво

Вечірній Київ. – 2024. – 25 лип. Про історію та культуру кримських татар створять освітній проєкт. – Марків Н.

Команда кримськотатарського культурно-освітнього центру «Кримська родина» анонсувала новий культурно-мистецький проєкт «Bilgi ve medeniyet – halqniñ hazinesı. Знання та культура – скарбниця народу», який націлений на збереження та популяризацію культурної спадщини кримських татар. В цьому році рамках проєкту, який підтримав Український культурний фонд, заплановано: випустити цикл аудіокниг «Легенди та казки Криму» українською та кримськотатарською мовами; записати аудіоальбом кримськотатарських пісень з сучасним аранжуванням; створити відео на основі кримськотатарських пісень та хореографії; підготувати цикл аудіолекцій про Крим та кулінарні майстер-класи; сворити відеолекції про різноманітні жанри музикальної

культури кримських татар; записати цикл відеороликів з декларацією віршів українських та кримськотатарських поетів; видати посібник по традиційному костюму кримських татар з зображеннями та цікавими фактами; надрукувати книгу видатного музиканта, композитора, учасника етнографічної експедиції по Криму Асана Рефатова «Qırımtatar Yırları»; провести цикл онлайн-лекцій з залученням фахівців в області історико-культурної спадщини кримських татар. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/100961/>

Музейна справа

Фокус.–2024. – 25 лип. «Жінка, що розчісує волосся» продана за 5 млн дол.: чим скульптор-киянин Архипенко підкорив США. – Рильов К.

«Відому бронзову статую в стилі кубізму «Жінка, що розчісує волосся» (замість голови – дірка, волосся – абрис) українсько-американського скульптора Олександра Архипенка (1887–1964) було продано на аукціоні «Крісті» 22 травня 2024 року за 5,1 млн дол. Це рекорд слов'янської скульптури! У своїх анкетах навіть у США Архипенко писав, що він українець. У 2016 році вулицю Мате Залки в Києві перейменували на честь Олександра Архипенка, але мало хто зі співвітчизників знають, у чому фішки цього видатного творця...». Сьогодні уродженець Києва скульптор Олександр Архипенко – найбільша фігура світового арту. Видання розповідає, які відкриття зробив український скульптор-кубіст і чому він так дорого коштує. Докладно:

<https://focus.ua/uk/culture/659477-zhinka-shcho-rozchisuye-volossya-prodana-za-5-mln-chim-skulptor-kiyanin-arhipenko-pidkoriv-ssha>

NV. –2024. – 25 лип. Викрадені кавуни півдня. Євген Клопотенко став героєм проекту, який оживляє картини, вивезені окупантами з Херсонського музею. – Інф.

Ресторатор та шеф-кухар Євген Клопотенко став героєм проекту «Викрадене мистецтво...», в рамках якого відтворюють незаконно вивезені з Херсонського музею картини. Авторами проекту стали фольклористка Ярина Сізик (гурт «ЩукаРиба»), режисерка анімації Марія Духовне Личко та працівники Херсонського художнього музею. Проект оживляє картини, які росіяни незаконно вивезли з Херсону під час окупації міста. Всього налічується понад 10 тисяч викрадених творів мистецтва. Другою роботою, яку відтворив проект, стала картина Миколи Писанка «Щедрість», на якій зображено чудернацькі кавуни. У якості героя оживленої картини виступив Євген Клопотенко. Мета проекту «Втрачене мистецтво...» – не дати забути про викрадені роботи українських митців, які є безпосереднім спадком народу. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/yevgen-klopotenko-stav-geroyem-ozhivlenoji-kartini-vikradenoji-z-hersonskogo-muzeyu-50437492.html>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2024. – 25 лип. Бойківська писанка і вишивка «городоцьким швом»: МКІП доповнило список культурної спадщини. – Інф.; Інтерфакс. – 2024. – 25 лип. Мінкультури додало шість нових елементів до Нацпереліку нематеріальної культурної спадщини. – Інф.

Міністерство культури та інформаційної політики додало до Національного переліку нематеріальної культурної спадщини України шість нових елементів: традицію дзвонарства у Львові; культуру приготування та споживання «засипаної капусти» Львівщини; традицію створення бойківської писанки булавкою; обряд встановлення «віхи» на Переяславщині; програму з охорони традиції покриття хат соломною та очеретом у Національному музеї народної архітектури та побуту України; техніку вишивки «городоцький шов» або «городоцький стіб». Відтепер місцеві громади мають вжити заходів щодо врахування рекомендацій та пропозицій Експертної ради з питань нематеріальної культурної спадщини при МКІП про охорону елементів нематеріальної культурної спадщини. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3888833-bojkivska-pisanka-i-visivka-gorodockim-svom-mkip-dopovnilo-spisok-kulturnoi-spadsini.html>

<https://interfax.com.ua/news/general/1002667.html>

Укрінформ. – 2024. – 25 лип. Після знесення садиби Зеленських парламентська ТСК вимагає оновити консультативну раду при КМДА. – Інф.

Після ситуації зі знесенням історичної будівлі «Садибний житловий будинок Євменія Зеленського» в центрі столиці, необхідно оновити склад Консультативної ради з охорони культурної спадщини при КМДА. Таке рішення ухвалила Тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради з питань моніторингу та оцінки ефективності діяльності органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади в місті Києві – столиці України під час воєнного стану. Учасники засідання поінформували, що від початку повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України у Києві було знищено чи пошкоджено 23 історичні будівлі, зокрема, дві з них – ворожими ракетами. Перший заступник голови КМДА Микола Поворозник розповів, що напередодні представники міської влади проводили зустріч із власниками садиби Зеленських, котрі взяли зобов'язання відновити будівлю. За його словами, таких будівель у столиці немало. Зокрема, очікується рішення Кабміну щодо будинку Сікорського, Гостинного двору, Поштової площі. На розгляді парламенту перебуває законопроект про примусове повернення культурної спадщини у власність міста, однак його ще поки не ухвалено. У свою чергу, т. в. о. міністра культури та інформаційної політики Ростислав Карандєєв поінформував, що на адресу МКІП надійшло 12 звернень від активістів, які висловлювали занепокоєння долею садиби Зеленських. Усі ці звернення були перенаправлені до КМДА. Посадовець наголосив, що експерти у галузі архітектури, історії, пам'яткоохоронної діяльності ретельно дослідили подані документи і визнали, що садиба Зеленських, як об'єкт культурної спадщини, відповідає критеріям пам'ятки архітектури, історії, ознакам категорії пам'ятки місцевого значення, тому об'єкт мав бути занесений до Державного

реєстру нерухомих пам'яток України. Очільник МКІП пояснив, що садибу раніше не вносили до держреєстру, бо КМДА не подавала необхідну облікову документацію. Громадські активісти розповіли, що неодноразово зверталися до міської влади з вимогою присвоїти садибі статусу пам'ятки, але посадовці щоразу знаходили у документах нові помилки чи вимагали уточнень. В учасників дискусії також викликало обурення, що членом консультативної ради при департаменті культурної спадщини КМДА є архітектор, який розробляв проект забудовнику, що зніс садибу. Голова ТСК, народний депутат Віталій Безгін озвучив рекомендації депутатського корпусу посадовцям КМДА: зокрема, оновити містобудівну документацію, включаючи історико-архітектурний опорний план міста, відтермінування продажу/оренди об'єктів цінної історичної забудови до оновлення містобудівної документації. А Верховній Раді - внести зміни до закону «Про охорону культурної спадщини» в частині визначення цінної історичної забудови, а також зміни до містобудівного законодавства в частині повноважень органів місцевого самоврядування. Окрім того, депутати наполягають оновити склад Консультативної ради з охорони культурної спадщини при департаменті КМДА з охорони культурної спадщини та положення про цю раду з метою унеможливлення конфлікту інтересів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3888841-pisla-znesenna-sadibi-zelenskih-parlamentska-tsk-vimagae-onoviti-konsultativnu-radu-pri-kmda.html>

Україна молода. – 2024. – 25 лип. Відновлення Житнього ринку: у Києві створено робочу групу. – Здоровило Т.

Робочу групу, яка вирішуватиме, як відновити улюблений мешканцями столиці Житній ринок, нарешті створено в Києві. Очолив групу заступник голови КМДА Валентин Мондрійвський. Також до неї увійшли голова ГО «Культ-Фуд» Євген Клопотенко, гендиректор Житнього ринку Ігор Цеханський, народна депутатка Ганна Бондар та інші. Група проаналізує, як привести будівлю ринку до належного технічного стану. Перше засідання робочої групи відбудеться найближчим часом. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/184574/>

Вандалізм

Українська літературна газета. – 2024. – 25 лип. У Німеччині знищено могилу поета Юрія Клена. – Інф.

У німецькому місті Авгсбурзі знищено могилу поета Юрія Клена, дизайн якої зробив відомий графік Яків Гніздовський, про це на своїй сторінці у фейсбуці написав Вахтанг Кіпіані. «За словами дослідниці Наталії Котенко, син Клена заплатив за могилу, вона мала б бути. Але. Хтось, чомусь її знищив. «Чи то рік, чи два тому при незрозумілих обставинах». І все. Нема. Чергова культурна вирва. Скільки років іде мова про облік «рідних гробів», про перенесення в Україну праху героїв і геніїв української культури, про пантеон. Всіх, кому це потрібно, можна перерахувати на пальцях двох рук. Всім іншим,

а особливо відповідним державним органам не до того, м'яко кажучи. І тому втрата за втратою», – сповістив Вахтанг Кіпіані. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-nimmechchyni-znyshcheno-mohylu-poeta-iuriia-klena/>

Нацменшини. Закордонні українці

NV. –2024. – 25 лип. В Естонії оголосили конкурс ідей до Дня Незалежності України. – Інф.

Асоціація українських організацій в Естонії разом з Українським культурно-просвітницьким товариством «Просвіта» та Українською мистецькою студією «Мрія» запросили охочих узяти участь у конкурсі ідей, присвяченому святкуванню Дня Незалежності України 24 серпня. Серед ідей можуть бути майстер-класи, тематичні екскурсії, конкурси малюнків на асфальті, колективний спів, забіги, флешмоби, пікніки, творчі вечори тощо. П'ять найкращих ідей отримають інформаційну підтримку та підтримку на реалізацію проєкту в розмірі до 100 євро, яка надається на покриття всього необхідного для реалізації однієї ідеї. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3888405-v-estonii-ogolosili-konkurs-idej-do-dna-nezaleznosti-ukraini.html>

Укрінформ. – 2024. – 25 лип. У Франції учасникам курсів української мови вручили сертифікати від Академії Парижа. – Інф.

У столиці Франції врученням сертифікатів від Академії Парижа завершилося навчання на курсах української мови, на яких упродовж року діти вивчали традиції рідної землі, спілкувалися рідною мовою з українськими вчителями та психологом. Про це у фейсбуці повідомив Культурний центр України у Франції (Centre Culturel d'Ukraine en France) Курси були засновані Académie de Paris за ініціативи посольства України у Франції та за підтримки Ville de Paris. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3888812-u-francii-ucasnikam-kursiv-ukrainskoi-movi-vrucili-sertifikati-vid-akademii-pariza.html>

NV. –2024. – 25 лип. «Це десь там бомблять інші міста». У США маленька українка заспівала відому пісню Zombie, аби нагадати про війну. – Інф.

У Сан-Дієго, США, під час одного з мітингів маленька українка виконала відому пісню «Zombie» гурту «The Cranberries», аби нагадати про війну в рідній країні. Відповідне відео опублікував американський автогонщик родом з України Ігор Сушко. На запису видно, як маленька дівчинка у синьо-жовтій сукні з сердечками співає на імпровізованій сцені в мікрофон. Половину пісні «Zombie» українка виконала в оригіналі, а іншу половину заспівала українською мовою. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/socium/u-ssha-malenka-ukrajinka-zaspivala-pisnyu-zombie-abi-nagadati-pro-viynu-video-50437503.html>

Випуск підготувала Рудіч О. А,
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm